

Christos anesti – Kristus vstal z mrtvých

Nastal nejradostnější čas církevního roku, čas v němž oslavujeme Kristovo vzkříšení a nezaslouženou Boží milost, které se nám dostalo, když Kristus svou vykupitelskou smrtí zahladil Adamovu vinu, prolomil brány smrti a daroval nám věčný život v Boží slávě. V určitém smyslu zní tento výrok vlastně paradoxně, Kristovo vzkříšení bychom si měli připomínat stále, celý rok, a také tak činíme pokaždé, když vyznáváme svou víru některým z obecných vyznání. Ale jako i v běžném životě jsou okamžiky, které vystupují z každodennosti a jsou naplněny zvláštní radostí, tak i v rámci církevního roku je právě nyní doba, která je radostí z vykoupění zvláště prostoupena. A zejména dva motivy této radosti stojí za zdůraznění – jeden obecně křesťanský a jeden zvláště aktuální pro nás, kteří se hlásíme ke starobylým tradicím rytířských řádů: připomínání si vlastního křtu a láska k bližnímu.

Jako se z vod Rudého moře při exodu zrodil vyvolený národ Izrael, tak se z vod křtu zrodilo i vykoupění každého z nás. Pro židovský národ je svátek Pesach nejvýznamnější svátkem, při němž si svou záchranu z Egypta připomíná, a stejně tak i my – lid Církve – bychom si měli připomínat svůj vlastní „exodus“ z moci smrti a hříchu, kterého se nám ve křtu dostalo. Stejně jako biblický Izrael musíme svou křestní milost často nést pouští tohoto světa, který je ke křesťanským hodnotám netečný nebo i podezřívavý a nepřátelský. A i my sami máme někdy tendenci reptat, obracet se zpět a vyčítavě se ptát Boha proč zrovna my máme nést takový úděl. V tom jsem rovněž podobní putujícímu Izraeli – a ještě v jednom: Izrael dostal skrze Mojžíše desatero Božích přikázání, nám křesťanům je Ježíš shrnul do známého dvojřádku lásky: „Miluj Hospodina Boha svého z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a miluj svého bližního jako sám sebe“. To je tedy naším křestním závazkem, na to pamatujme.

Láska k bližnímu je s křesťanským životem nerozlučně spojena, tím více pak s životem někoho, který si předsevzal se v tradici křesťanského rytířství za slabé,

pokračování na straně 2

Iniciála "R" se zmrtvýchvstáním Krista
(knihovna premonstrátů v Teplé, kolem roku 1460 s ikonografickým výkladem)

Vstal z mrtvých!

Miniatura s námětem Zmrtvýchvstání Krista souzní s textem misálu; je vepsán do písmene R, jímž začíná latinské slovo Resurrexit (Vstal z mrtvých). Na miniatuře vidíme vzkříšeného Krista vystupujícího z diagonálně orientované tumbly. Kristus je oblečen do purpurového pláště - purpur jakožto barva spojená s císařskou symbolikou představuje vítězství. Kristus, na jehož těle spatřujeme výrazné rány, vystupuje z otevřené tumbly, pravíci žehná a levíci drží kříž s červeným praporem, symbolem triumfu. Symbolický a asociativní je účinek dalších použitých barev. Modrá, kolorující písmeno R, je symbolem nebes, kam Kristus následně po vzkříšení vstoupil, zelená, která je miniatura podmalovaná, je symbolem stvoření a života. Zobrazení Krista vystupujícího z tumbly (případně kamenného hrobu) odpovídá nejrozšířenější dobové ikonografické tradici. Chybí tu jen spící, případně bdící vojáci, kteří hlídali Kristův hrob. V kanonických evangeliích nenacházíme nic o tom, že by Kristus po vystoupení z hrobu někoho spatřil, určité náznaky jsou v evangeliích apokryfních (např. Evangelium Pet-

pokračování na straně 2

Modlit se a společně sloužit – II. část

Jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech.

Že si dnes již většina z nás - křesťanů neplete slova „ekonomický“ a „ekumenický“, je jistě velkým pokrokem.

Ne však v pohledu více jak stoleté novodobé historie „ekumenického hnutí“. Záčatek minulého století dal mocné podněty následujícím generacím v touze nalézt jednotu mezi křesťany. Vykonal se mnoho a křesťané za sto let urazili k jednotě velký kus cesty. Dnes se však zdá, že snaha po jednotě křesťanů ztratila svoji dynamiku. Koná se stále mnoho konferencí, vydávají se četné dokumenty a prohlášení představitelů církví, ale tam dolů, do konkrétních farností, sborů a společenství, tam, kde se žije každodennost běžných starostí a radostí, až

tak příliš z toho už neprosákně. Znovu a znovu se opakují stará klíšé o evangelicích a katolicích, protestanté se sami nevyznají v záplavě církví a církvíček, které se objevují v jejich zorném poli, pravoslavní jsou stále v našich krajích považováni za jakousi exotickou církev. Někdo může říci, že je dobře, když už po sobě nestřílíme a navzájem se neupalujeme, že je dobře, když v nejhorším případě kolem sebe chodíme lhostejně, či si jen občas do sebe navzájem rýpneme. Menší potíže nastává ve chvíli, kdy je třeba projevit ekumenismus při křtu dětí, svatbě či pohřbu. Ale i to se dá dnes již překonat trochou dobré vůle a tolerancí. Vážným problémem však zůstává společné slavení svatě večere Páně mezi římskými katolíky a protestanty. Zde stále přetrvává asi nejviditelněji osten vzájemného rozdělení.

pokračování ze strany 1

Christos anesti...

bezbranné a potřebné zvláště zasazovat. Milost, jež nám byla dána ve křtu, není naším privátním vlastnictvím. Je ve skutečnosti hlubokým a celoživotním závazkem, závazkem, který není snadné nést. Je mnoho prostředků, kterými můžeme naši lásku k bližním vyjadřovat, nejde jen o materiální podporu, která je ovšem také nezbytná, často ještě více pomůže podpora duchovní, zejména tam, kde panuje dnes tolik obvyklá duchovní vyprahlost. A právě doba velikonoční se svou radostnou atmosférou je nejlepším časem, abychom své bližní potěšili, sdíleli s nimi tuto radost a tím i radost evangelia, dobré zprávy o Ježíši Kristu, našem Pánu a Spasiteli.

To je ta radost, v níž se můžeme jedním hlasem připojit ke slavným slovům sv. Jana Zlatouštího:

Ó smrti, kde je tvůj osten,
ó podsvětí, kde je tvé vítězství?
Kristus vstal z mrtvých a ty jsi svržena.
Kristus vstal z mrtvých a démoni padli.
Kristus vstal z mrtvých a andělé se radují.
Kristus vstal z mrtvých a život je osvobozen.
Kristus vstal z mrtvých a mrtví již nezůstávají v hrobech,
neboť Kristus vstal z mrtvých jako prvotina všech zesnulých.
Jemu buď sláva a moc na věky. Amen.

— diákon mgr. Petr Jan Vinš

A opravdu do tuhého jde při misi: „K nám, do našeho ovčince je třeba vejít“. Tady se většinou láme a obnažuje, jak to s ekumenou doopravdy myslíme.

Náš rytířský řád je řádem ekumenickým a jedním z jeho posláních je usilovat o jednotu křesťanů.

Budeme-li se však ptát po definici naší ekumenicity, odpověď asi nebude snadná a jednoznačná.

Určitě to neznamená, že na společných bohoslužbách, kterým předsedá římskokatolický kněz mohou při slavení eucharistie přijímat i ne-římsští katolíci a naopak.

Je však dostatečnou známkou ekumeničnosti našeho rytířského řádu a naší snahy po jednotě křesťanů, že samozřejmě bereme ohled na přítomnost těch „druhých“ a při řádové společné bohoslužbě nenutíme protestanty do chápavé účasti na latinské předkoncešní mši i s litaniemi ke svatým a naopak při kázání protestantského kazatele o spravedlivém boji proti odpustkům se tváříme, že nevidíme zachmuřené obličejy našich římskokatolických spolubratří a spolusester? Nebo je snad projevem naší ekumeničnosti povrchní tzv. ekumenická bohoslužba bez chuti a vůně? Nebo je to vlastně většinou členů řádu jedno? S ekumenou není problém: důležitá je naše služba na poli diakonie – charity – pomoci potřebným.

Ale před rozdělením nás - křesťanů neutěčeme. A máme-li v poslání našeho řádu, být řádem ekumenickým, aktivně usilujícím o jednotu křesťanů, je potřeba na toto téma přinejmenším naši stále a upřímně sebereflexe a otevřeného rozhovoru.

Když lidi soudíte, nemáte čas je milovat.
matka Tereza

— Rev. Luděk Korpa, SChLJ

Vstal z mrtvých!

rovo). Vraně křesťanském umění bylo zmrtvýchvstání zobrazováno symbolicky. Postavu Krista nahrazovalo labarum (znamení ve tvaru kříže s látkou spadající z příčného břevna). Labarum bylo vojenským odznakem vítězných římských legií, který byl od dob císaře Konstantína opatřen chrismonem (řecká písmena *chi* a *rho* - počáteční písmena Ježíšova mesiášského titulu Christos), umístěným ve vavřínovém věnci (zde nahradil Jupiterova orla). Na konci 14. Století se na našem území objevuje motiv Krista vystupujícího ze zapečetěné tumbly (viz Mistr Třeboňského oltáře, Zmrtvýchvstání Krista, kolem roku 1380, Národní galerie v Praze).

— Jan Royt

Brandl ve Vysokém Mýtě

V roce 1787 koupila vysokomýtská obec pro děkanský chrám svatého Vavřince, spolu s některými dalšími obrazy, hlavní barokní oltář Nanebevzetí P. Marie z odsvěceného klášterního kostela cisterciáků v Sedlci u Kutné Hory. Tento klášter byl zrušen v roce 1783 a pro jeho velké dluhy musela být část chrámového mobiliáře rozprodána ve veřejné dražbě.

Hlavní oltář, dalších dvacet velkých obrazů, menší oltář svatého Antonína a další předměty byly zakoupeny na přání vysokomýtského děkana Karla Františka Kumpošta za částku 1182 zl. Obraz představuje typickou barokní oltářní architekturu, se sloupy po stranách a volně představenou oltářní mensu.

Oltářní obraz namalovaný Petrem Brandlem v roce 1728 představuje Nanebevzetí P. Marie, tedy zázrak, který se odehrál tři dny po její smrti. V horní části plátna je vidět P. Marie nadnášenou anděly s girlandami růží. Ty jsou jako tradičně spojovány s P. Marií jako symbolem její čistoty („růže bez trnů, bez poskvrny“). Ve spodní části nalezneme skupinu apoštolů, z nichž napravo rozeznáme mladistvý zjev apoštola Jana s perem v ruce, což je umělcův autopořet. Jeho bosá noha stojí na stupni schodiště, na kterém je vytesáno umělcovo jméno „PETRUS BRANDL PINXIT: ANNO 1728“.

V horní části oltáře je plastické vyobrazení sv. Jana Křtitele. Až nad ním, zcela nahoře je umístěno sousoší Nejsvětější Trojice, kterým pokračuje scéna přijetí Boží rodičky v nebi.

Na soklech po stranách oltáře stojí mohutné sochy dvou papežů vzešlých z cisterciáckého řádu, Evžena III. (1145-1153) a Urbana IV. (1261-1264).

Děkanský kostel ve Vysokém Mýtě stojí v samém centru „Východočeské delegace“ a z ní nově vznikající komendy „Svaté Zdislavy“.

— Dr. Augustin Karel Andrlé, O LJ

Velikonoční liturgie a přítomnost věčnosti v čase

Lidová moudrost nás učí, že pokud je konec dobrý, pak vše je dobré. Nakonec i ve velikonoční liturgii slyšíme pozoruhodnou větu **o šťastné věčnosti**. Co je však čas? P. Thomas Dussance, *Témoignages* (Svědectví) uvádí, že čas nikdy nevystoupil z věčnosti právě tak, jako neexistuje nic stvořeného mimo Boha. Dle sv. Augustina existuje jen přítomnost. Mimo jiné napsal, že *čas je jen tam, kde je časová míra „hodiny“ tělesa světa, na jehož změnách může být měřen*. Toto odpovídá i představám moderní fyziky. Věčné pravdy jsou však neměnné v čase i prostoru. Na základě jejich aplikace můžeme tak nejen zjišťovat, jaký byl vesmír krátce po svém vzniku, ale také zaznamenávat pozorování vesmírných sond, které na konci sluneční soustavy pracují stejně jako v zemských laboratorních podmínkách.

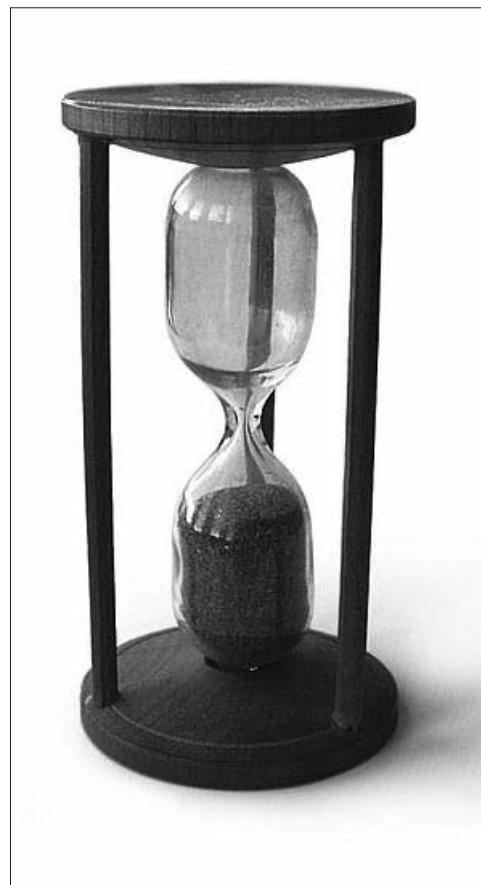
Křesťan však žije nejen v čase, ale současně i v Bohu a to nikoliv pod zákonem, ale v zákonu. To vysvětloval již sv. Pavel a můžeme dodat, že jako objekt i subjekt. V našem případě doufáme, že v Jeho neskonale shovívavosti a na cestě k Jeho přátelství. Jsou však i tací, kteří existují v Jeho spravedlnosti či hněvu. Řešením je pak správná angažovanost v čase. Člověk nežije ani v čase totálně diskontinuítním ani v čiré věčnosti, ale v přítomnosti, která usiluje soustředit v sobě veškeré trvání.

Lidský čin je vždy obdařen duchovním významem. Scholastikové proto rozlišovali mezi *actus hominis*, čili lidským aktem daným přírodou a *actus humanus* čili aktem, který má co dělat s duchem i svobodou. Ten není vázán jen na samotný fakt, ale závisí každým okamžikem od toho, jaký smysl mu dá člověk. Proto není v životě člověka nic definitivního, nic minulého. To, co člověk udělal, může každým okamžikem nabýt nového smyslu. Přítomné je tak jakousi účastí věčnosti v čase a dává smysl minulému stejně jako budoucímu. Člověk tak stojí před stále novým úkolem: vytvářet budoucnost a tím nepřetržitě dodávat duchovní význam minulosti. Tímto způsobem se podílí na věčnosti vytvářením díla v čase. Věčnost tak neznamená únik z času, ale jeho naplnění.

Vztah mezi časem a věčností zajímavě osvětlují výčitky svědomí a pokání. Výčitky obrací člověka k minulosti a člověk může propadnout i zoufalství. Lítost se obrací k tomu, co by mohlo být, ale není. Přehnaná lítost je určitým sklonem ke slabosti, která nezvládá překážku, a tak zavrhuje nejen svou minulost, ale i sebe. Lítost tak naráží na fakta, která nedokáže zvrátit. Devizou činorodého člověka by však měla být představa, že vše, co udělal v dobré vůli, je uděláno dobře. Skutečnost pak brát takovou jaká je a považovat ji za východisko k další činnosti. (Pouze špatný orač by se stále ohlížel.) Proto karteziáni se stavěli vůči přehnaným výčítkám svědomí velmi nepřátelsky. *Pokání je však metafyzický cit, který přesahuje čas, protože se odvolává k věčnosti a dokazuje, že minulost není hotová. Je ve stavu vzniku stejně jako přítomnost a budoucnost*. Pokání nemůže změnit fakta, ale může přetvořit jejich význam. V této souvislosti možno připomenout i biblický návrat ztraceného syna. Pokání má v církvi dlouhý vývoj. Má znamenat naši úplnou změnu, a to přeprogramování našeho původního animálního zaměření na nový Boží program, který je pod jeho mocí a ochrannou. Časem se stává stále jemnějším a měli bychom to trvale sledovat. Zlo je pak chápáno jako stav oddělení se od Boha.

Obdobně tak i liturgie církevního roku je zakotvena ve věčnosti a zpřítomňuje nám skutky Boží a zejména Krista Pána. Děly se sice v čase, ale zároveň zůstávají neměnnou skutečností, která ovlivňuje všechny naše časy.

— Petr Jílek, KCLJ

Výroční zpráva o činnosti Českého velkobailiviku za rok 2008

Humanitární pomoc v ČR:

Společnost sv. Vincence z Pauly	538 €
Hospic Štrasburk	177 €
Hospic sv. Lazara v Plzni	177 €
CSI Křesťanská mezinár. Solidarita	177 €
Domov sv. Karla Boromej.	618 €
Lazariánský servis	885 €
Celkem	2 572 €

Humanitární pomoc v Africe:

Studny ve východ. Kongu	17 750 US \$
Hospic v Kabuga	2 750 €

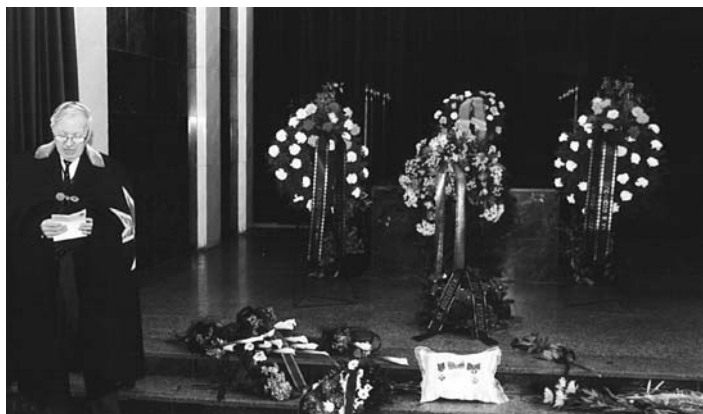
Dary poskytnuté od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008:

Dar LS Saleziánské provincii	538 €
Ing. Miřejovský na rekonstrukci kostela	29 360 €
Dar sestrám boromejkám	1 062 €
Cfr. Vondráček – umělecká aukce	637 €
Plzeň. komenda pro Hospic sv. Lazara	379 €
Plzeň. komenda pro Domov sv. Kateřiny	106 €
Dar mgr. Voříška Charitě	14 €
Pro nadaci Lidé bez přístřeší	177 €
Celkem	32 273 €

Rekapitulace:

Humanitární pomoc a dary	37 595 €
	17 750 US \$

— Naděžda Asterová, DCLJ, GCMLJ – kancléř

Ohlédnutí za paní Věrou Šigutovou, DCLJ

V pátek 27. března t.r. se konal pohřeb řádové dámy, paní Věry Šigutové, DCLJ. Pohřební obřady vykonal P. Jiří Kusý, SChLJ. Jménem našeho řádu se rozloučení iniciativně ujal chev. Doc. Dr. Z.M. Trefný, CSc, KCLJ, z jehož slov uvádíme:

„Paní Věra Šigutová si byla vědoma toho, že Řád sv. Lazara Jeruzalémského má více než 900 letou tradici svého trvání a více než 70-ti letou tradici trvání v našich zemích. Byla si vědoma, že takováto tradice zavazuje – nedává právo nosit stužky různých barev, ale určuje povinnost konati to, co je hlavním posláním řádu v této době – pokračovat v charitním díle jak velí tradice našeho řádu. Tento úkol plnila paní Věra Šigutová mírou neobvyklou, neokázale a obětavě.

Byla vždy noblesní a laskavá, byla vždy pozitivní, o každém hovořila jen v dobrém – ctěla zásadu – pokud nemohu o někom říci něco dobrého, tak raději neříkám nic. Je to v tradicích našeho řádu a je to vzácné v naší době – a za to patří paní Šigutové náš dík.“

ZPRÁVY A OZNÁMENÍ

■ **KŘÍŽOVÁ CESTA** – I letos jsme se na Zelený čtvrtek večer společně zúčastnili ekumenické Křížové cesty na Petříně. Za nebývalé příznivého počasí jsme si mohli připomenout, co je nám společné. Pod vedením duchovních několika křesťanských denominací (včetně našeho řádového kaplana rev. mgr. Michala Šourka a postulanta diákona mgr. Petra

Vinše) jsme se snažili společně i každý sám prožívat utrpení našeho Pána na cestě na Golgotu. Justiční vražda, která zachránila lidstvo! Čtrnácté zastavení není konec. Temnoty hrobu zažene Světlo Vzkříšení!

Zkusme ale věnovat pozornost jednotlivým aktérům dramatu Pašijí a Křížové cesty. Třeba Pilát, který si alibisticky umyl ruce. Šimon z Kyrény, který chtěl nechtě nese s Pánem kříž... Veronika, která si odnáší Pánovu podobu, nejen na šátku, ale hlavně v srdci. Jeruzalémské plačky... Apoštolové, kteří se až na Jana rozprchli... A Petr, který který chtěl napřed Pána bránit mečem, v pudu sebezáchovy třikrát zapírá... Ženy, které se nebály Pána doprovodit až ke kříži. Josef z Arimatie nemá strach poskytnout Ježíšovi poslední službu lásky. Dav... Voláme „hosana“ ne-

bo „ukřičuj“? A lid stál a díval se... Kde stojím já? Jaká je moje role?

— Vladimír Němec, KCLJ

■ **KŘTINY V RODINĚ ANDRLE** von SYLOR – V neděli 19. dubna 2009 se v děkanském kostele svatého Vavřince ve Vysokém Mýtě uskutečnil křest čtyř vnoučat Dr. Augustina Karla Andrle OLJ. Děti pokřtil vysokomýtský děkan Pater Pavel Mistr. Pokřtěny byly tyto děti: Sára Anna, Adéla Marie, Zuzana Kateřina a Pavel Petr.

Křtu se zúčastnilo na 45 členů rozvětvené rodiny včetně bratrance Dr. Roberta Anderle de Sylor, který přiletěl z Detroitu a byl také přijat biskupem Mons. Karlem Herbstem v Arcibiskupském paláci v Praze spolu s Dr. Andrem OLJ a Ing. Olšovským KLJ-J.

LAZARIÁNSKÝ REUNION, ročník III. – REUNION ročník XXXII.

Vydávají členové sjednoceného VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO v českých zemích. Vychází 6. 5. 2009 v nákladu 85 kusů.

Adresa: Škrétova 2, 120 00 Praha 2; www.st-lazarus.net; www.st-lazarus.cz (lareunion@seznam.cz)
Prosíme členy našeho řádu o zaslání příspěvků na uvedenou webovou adresu